

Blok: Súčasná kultúra a kresťanský život (alt. dobrý život)

Vedie: Juraj Šúst

Cieľ: Kultúra je ako vzduch, ktorý všetci dýchame. Ani bez kultúry nemožno prežiť. Ale ako môže byť znečistené ovzdušie, tak aj kultúra. Nejde iba o to prežiť, ale dobre žiť. Aké filtre treba použiť, aby sme ostali pri duchovnom zdraví?

1 Relativizmus a multikulturalizmus

Ja mám svoj názor, ty máš svoj názor. Západná morálka je jedna vec, to ako žijú ľudia v africkej buši je vec druhá. Individuálne názory na otázky dobra a zla sú všetky prijateľné, morálky sa nedajú porovnávať, pretože neexistuje spoločný štandard. Ale, aj keď táto charakteristika dnešného stavu vystihuje veľa z každodennej skutočnosti, ktorú sami zažívame, je presvedčenie o neexistencii všeobecného ľudského dobra naozaj neodvratné? Ako nezavrieť oči pred rôznorodosťou a nemusieť veriť prorokom, čo hlásia nemožnosť zhody medzi ľuďmi?

2 Sloboda

Sloboda nie je len jedna zo základných liberálnych hodnôt, ale predstavuje univerzálnu ľudskú túžbu. V súčasnosti je sloboda interpretovaná najmä prostredníctvom liberalizmu. Sú to práve liberálne princípy, ktoré dnes stoja v pozadí spoločenskej organizácie. Ich vplyv na náš každodenný život sa prejavuje prakticky všade: v škole, v novinách, v štátnych inštitúciách, v umení, v náboženstve. Ale je liberálna obhajoba slobody jediná možná? Alebo je možné prihlásiť sa k slobode aj inak a neskĺznuť pritom do fašizmu, totalitarizmu či dogmatického tradicionalizmu?

3 Tolerancia

Tolerancia je hodnota, bez ktorej sa nedá zachovať spoločenská jednota, pretože ľudia nie sú z jedného cesta. Od netolerantného človeka inštinktívne bočíme. Avšak ani opačný extrém nie je to pravé orechové: nemôžeme tolerovať všetko. Dnes sa však zdá, akoby práve „laissez faire“ tolerancia bola našim cieľom. Akoby ten, kto sa neriadi heslom „anything goes“ bol netolerantným dogmatikom. Ako určiť a obhájiť hranice tolerancie v kultúre, ktorá chce všetky hranice zrušiť? Ale na druhej strane: ako sa postaviť za pravdu o človeku a zároveň touto pravdou druhých neznásilňovať?

4 Dobrý život a šťastie

Čo si dnes ľudia stotožňujú zo šťastím: pôžitky? Moc? Kariérny úspech? Zdravie? Darí sa im tieto ideály žiť? Nedarí? Ale čo potom? Mali by žiť inak? Ako inak? Hedonizmus a nihilizmus slušní ľudia odmietajú...ale nevracajú sa tieto životné štýly do ich životov zadnými dverami? Ako im ich zabuchnúť a nezostať pritom dogmatickým puritánom?

5 Láska

Je láska chybou v systéme? Je to niečo iracionálne, hoci krásne? Je to niečo, čo príde samo od seba a čo nás ovládne tak, že strácame hlavu? Je iba romantická láska pravá láska? Pravá láska neexistuje, všetko je to iba chémia? Nosí pravá láska vždy ružové okuliare? Je láska iba niečo, čo sa nám prihodí, alebo je to niečo,

k čomu si musíme sami aktívne hľadať cestu a trpezlivo po nej ísť?

Mgr. Juraj Šúst

V októbri 2006 ukončil doktorandské štúdium filozofie na Trnavskej univerzite. V tomto roku by chcel obhájiť dizertačnú prácu na tému: „Tolerancia v liberálnej teórii“. V súčasnosti prednáša politickú teóriu na katedre politológie UCM a dejiny filozofie na katedre sociológie TU.